

Minister Klimatu i Środowiska

DELG-WRD.050.8.2024.SK
3084470.12061945.9723454
Warszawa, 22-03-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Posła Daniela Milewskiego z dnia 7 marca br., w sprawie planowanych przez rząd mechanizmów ostonowych mających na celu ochronę polskich konsumentów przed drastycznymi podwyżkami cen energii w drugiej połowie 2024 r., znak: K10INT1665, przedstawiam odpowiedzi na zadane pytania.

- 1. Czy ochrona przed rosnącymi cenami ma obowiązywać tylko przez pół roku? Czy wróci logika, że ceny benzyny lub prądu po wyborach mogą rosnąć już bez granic? Zamrożenie cen energii na cały 2024 r. nie zostało zrealizowane. To jeden ze 100 konkretów na pierwsze 100 dni.**

Zasady ochrony odbiorców energii elektrycznej przed wzrostem cen w 2024 r. zostały określone w ustawie z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw (dalej: „Ustawa”). Ustawa przedłuża działanie mechanizmów obowiązujących w 2023 roku, na okres pół roku: od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. Mechanizm „mrożenia cen i stawek opłat do określonego limitu zużycia oraz rozliczeń za energię elektryczną po cenie maksymalnej w odniesieniu do wolumenu energii powyżej przedmiotowego limitu, obowiązuje w I p. 2024 r. bez podziału odbiorców według kryterium dochodowego.

Należy wskazać, że w ramach aktualnie funkcjonujących mechanizmów wsparcia na I połowę 2024 r., *Ustawą* zapewniono także dodatkową pomoc dla osób o niższych dochodach, tj. dodatek ostonowy, który ma na celu zniwelować koszty energii, paliw gazowych i żywności dla obywateli, których przeciętne miesięczne dochody netto nie przekraczają 2.100 zł w gospodarstwie jednoosobowym, bądź 1.500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Dodatek ostonowy za okres od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r., wynosi: 228,8 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego, 343,2 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób, 486,2 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób, 657,8 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób. Wnioski o dodatek obywatele mogą składać do dnia 30 kwietnia 2024 r. do gminy właściwej według miejsca zamieszkania.

W odniesieniu do kwestii wsparcia odbiorców w II p. 2024 r. Minister Klimatu i Środowiska stale obserwuje i poddaje analizie sytuację na rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego, w szczególności zmniejszające się w ostatnich kilkunastu miesiącach ceny energii na rynkach hurtowych. Ministerstwo Klimatu i Środowiska we współpracy z innymi resortami analizuje możliwe rozwiązania w zakresie cen energii elektrycznej i gazu w drugim półroczu 2024 r. Jesteśmy obecnie na końcowym etapie prac i wkrótce przedstawimy konkretne propozycje. W przygotowywanych scenariuszach działań ostonowych, wypracowywanych z udziałem Ministra Aktywów Państwowych, Ministra Przemysłu oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, szczególny nacisk kładziony jest na zabezpieczenie sytuacji materialnej

najuboższych gospodarstw domowych. Mając jednak na względzie, że zwalczanie ubóstwa energetycznego wymaga działań długofalowych, Rząd RP, dostrzegając wagę tego problemu, będzie w 2024 r. pracował nad jego systemowym rozwiązaniem, które zostanie wdrożone, gdy bieżące mechanizmy wsparcia w zakresie cen energii elektrycznej i gazu, przestaną obowiązywać. Decyzja o zasadach wsparcia odbiorców w II połowie 2024 r. w zakresie radzenia sobie z kosztami nośników energii zapadnie na przełomie I i II kwartału br.

Wartym podkreślenia jest również fakt, że została przeprowadzona ewaluacja skutków działania przepisów ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, pod kątem założeń kontynuacji wsparcia dla odbiorców ciepła, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy w horyzoncie do 30 czerwca 2025 r. Zakres interwencji jest przedmiotem pogłębionych analiz, których celem jest optymalizacja wsparcia ze względu na zmiany cen paliw i energii na rynkach i ich dynamikę na przestrzeni lat 2024-25.

W zakresie cen paliw należy wskazać, że rynek paliw ciekłych jest rynkiem nieregulowanym, co oznacza, że ceny paliw ciekłych należą do kategorii cen umownych, tj. ustalanych przez producentów w oparciu o mechanizmy rynkowe, które są zależne od sytuacji na światowych rynkach produktów naftowych, stanu polskiej gospodarki i polityki fiskalnej państwa. W warunkach funkcjonowania wolnego rynku paliwowego administracja publiczna ma jedynie pośredni wpływ na kształtowanie cen paliw poprzez ustalanie stawek podatków i opłat. Na cenę detaliczną paliw wpływają:

- koszty surowców,
- koszty produkcji i logistyki,
- marże nakładane przez producentów oraz podmioty dokonujące obrotu tymi paliwami,
- kurs złotego w stosunku do dolara amerykańskiego, w którym nabywany jest surowiec – ropa naftowa,
- notowania surowców oraz gotowych paliw na rynkach międzynarodowych,
- podatki i opłaty nakładane na paliwa czyli akcyza, opłata paliwowa, VAT oraz opłata zapasowa,
- warunki na rynku krajowym kształtowane przez konkurencję.

Czynnikami determinującymi obecną cenę paliw są przede wszystkim: zaburzenia wywołane agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, niestabilna sytuacja na Bliskim Wschodzie – zakłócenia w łańcuchu dostaw na Morzu Czerwonym. Monitorowanie poziomu cen paliw na polskim rynku jest jednym z elementów prowadzonego przez MKiŚ monitoringu bezpieczeństwa w zakresie zaopatrzenia rynku paliwowego. Ceny paliw w Polsce nadal należą do najniższych w Europie. Polityka państwa w zakresie paliw koncentruje się obecnie na dwóch elementach: zapewnieniu ciągłości zaopatrzenia rynku w paliwa oraz zwiększeniu udziału OZE w paliwach wprowadzanych na rynek. Oba działania mają na celu poprawę sytuacji konsumentów.

2. Czy zatem ustawa wiatrakowa wróci z całym jej fatalnym, bo pisany lobbyścianą ręką, kształtem?

Przede wszystkim należy wyjaśnić, że rekordowy na przestrzeni ostatnich lat poziom inflacji, a także sytuacja geopolityczna związana z potrzebą pilnego uniezależnienia się od dostaw paliw i surowców energetycznych pochodzących z Rosji motywuje do przyspieszenia transformacji energetycznej Polski, w której to energetyka wiatrowa musi odgrywać znaczącą rolę ze względu na zalety ekonomiczno-techniczne tej technologii, w tym niskie koszty wytwarzania, czy mniej gwałtowne zmiany podaży mocy niż w przypadku instalacji fotowoltaicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe, istnieje potrzeba dokonania kolejnej nowelizacji omawianej ustawy. Zmiany prawa w tym zakresie będą procedowane w transparentnym procesie z przewidzianym prawem okresem opiniowania, uzgodnień i konsultacji publicznych, który zagwarantuje pełną możliwość wypowiedzi najbardziej zainteresowanym, czyli organom gminy, społecznościom lokalnym mieszkającym w pobliżu elektrowni wiatrowej, ale również branży czy też regulatorowi oraz operatorom sieci dystrybucyjnych i przesyłowej. Wypracowanie konsensusu w powyższym zakresie ze społecznościami lokalnymi będzie warunkiem koniecznym do przyjęcia kolejnej nowelizacji omawianej ustawy.

Warto także wskazać szereg korzyści, jakie da liberalizacja dotychczasowych przepisów. To możliwość przyciągnięcia kolejnych inwestycji, które pozwolą na stworzenie miejsc pracy. Inwestorzy coraz częściej uzależniają lokalizację inwestycji od dostępności zielonej energii. Realizacja inwestycji wiatrakowych przyniesie także realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowiąc będą dodatkowe źródło przychodów.

Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł. Więcej uruchomionych inwestycji w energetyce wiatrowej, to większy poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu, co obniża jednocześnie koszty prowadzenia działalności ze względu na niższe ceny energii elektrycznej oraz dostępność zielonej energii. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym. Rozwój energetyki wiatrowej w dłuższej perspektywie to także obniżenie poziomu emisji CO₂ pochodzących z sektora elektroenergetycznego, a zatem zdjęcie z odbiorców energii obciążeń związanych z uprawnieniami do tych emisji w systemie EU ETS oraz możliwość wykazania niższego śladu w dostarczanych przez polskie przedsiębiorstwa usługach i produktach.

3. Czy przywrócić Państwo oblige giełdowe, co przyniesie skokowy wzrost cen dla wszystkich, ale jednocześnie także duże marże dla energii np. z wiatraków czy innych odnawialnych źródeł?

W ostatnim roku na rynku energii funkcjonowały mechanizmy interwencyjne nakierowane na ochronę odbiorców końcowych związane z wysokimi cenami energii na rynku hurtowym. Wahania cen wpłynęły na wzrost kosztów związanych z obrotem energią elektryczną na giełdzie, w tym na zabezpieczenia finansowe, które były znaczącym obciążeniem dla przedsiębiorstw.

Resort aktualnie analizuje bieżącą sytuację na rynku energii elektrycznej pod kątem zasadności wdrożenia rozwiązań legislacyjnych, których celem byłaby poprawa funkcjonowania rynku hurtowego, w tym jego płynności, konkurencyjności i poprawy warunków funkcjonowania podmiotów na rynku. W tym kontekście szczególnie istotna jest analiza takich rozwiązań jak przywrócenie oblige giełdowego. Analiza ta jest realizowana m.in. pod kątem określenia zakresu podmiotów, które byłyby objęte takim obowiązkiem oraz w jakim zakresie ten obowiązek zostałby przywrócony (np. wolumen), mając na uwadze ochronę praw nabytych podmiotów i równoczesne poszanowanie swobody zawierania umów.

Jednocześnie Minister Klimatu i Środowiska na bieżąco analizuje sytuację na rynku energii elektrycznej i przedkłada niezbędne zmiany legislacyjne w momencie stwierdzenia zasadności ich wprowadzenia. W przedkładanych propozycjach zmian Minister bierze pod uwagę interesy różnych uczestników rynku, dokładając starań by je równoważyć.

4. Jakie są w końcu szczegółowe plany w zakresie budowy elektrowni jądrowych i czy wpłyną one na zablokowanie albo opóźnienie rozpoczętych już projektów?

Wdrożenie energetyki jądrowej jest jednym z celów szczegółowych obowiązującej strategii energetycznej Polski, którą stanowi dokument Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku. Dokumentem doprecyzowującym plany Rządu w tym zakresie jest Program polskiej energetyki jądrowej. Zgodnie z jego obowiązującymi zapisami, przyjętymi przez Radę Ministrów w październiku 2020 r., przewidywana jest budowa oraz oddanie do eksploatacji

w Polsce elektrowni jądrowych o łącznej mocy zainstalowanej od ok. 6 do ok. 9 GWe w oparciu o sprawdzone, wielkoskalowe, wodne ciśnieniowe reaktory jądrowe (PWR) generacji III/III+. Z programu wynika, że przewidywana jest budowa elektrowni w dwóch lokalizacjach, a harmonogram realizacji zakłada rozpoczęcie budowy pierwszego bloku pierwszej elektrowni w 2026 r. i oddanie go do eksploatacji w 2033 r., natomiast zakończenie budowy ostatniego z planowanych sześciu energetycznych bloków jądrowych zostało zaplanowane na 2043 r.

Kluczowym wydarzeniem dla realizacji Programu PEJ było przyjęcie przez Radę Ministrów w dniu 2 listopada 2022 r. uchwały w sprawie budowy wielkoskalowych elektrowni jądrowych w Polsce. Uchwała stwierdza, że pierwsza w Polsce elektrownia jądrowa w województwie pomorskim zostanie zbudowana w oparciu o amerykańską technologię reaktorów AP1000.

Projekt budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej postępuje, o czym świadczy szereg kamieni milowych zrealizowanych w 2023 r., w tym uzyskanie przez inwestora – spółkę Polskie Elektrownie Jądrowe tzw. decyzji zasadniczej (potwierdzającej zgodność inwestycji z interesem publicznym i realizowaną przez państwo polityką, w tym polityką energetyczną) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji lokalizacyjnej, oraz zawarcie umowy z konsorcjum firm Westinghouse – Bechtel na zaprojektowanie elektrowni.

W sprawie drugiej elektrowni jądrowej obecnie spółka Polskie Elektrownie Jądrowe prowadzi m.in. analizy mające na celu zawężenie listy potencjalnych lokalizacji na potrzeby drugiej elektrowni przewidzianej w ramach PPEJ, które na kolejnych etapach będą podlegać pogłębionym badaniom środowiskowym.

Poza inwestycjami przewidzianymi w Programie PEJ polskie firmy wykazują duże zainteresowanie realizacją projektów budowy elektrowni jądrowych w różnych technologiach.

W październiku 2022 r., firmy energetyczne ZE PAK i PGE podpisały list intencyjny z Korea Hydro & Nuclear Power w sprawie współpracy na rzecz budowy wielkoskalowej elektrowni jądrowej opartej na technologii APR1400 w okolicy Konina (Pałnowa). 24 listopada 2023 r. PGE PAK Energia Jądrowa otrzymała decyzję zasadniczą wydaną przez Ministra Klimatu i Środowiska dotyczącą planowanej przez tę spółkę budowy dwublokowej elektrowni jądrowej. Ponadto, szereg polskich przedsiębiorstw prowadzi działania mające na celu rozwój technologii SMR i ich możliwe wykorzystanie w Polsce.

Z uwagi na przedstawioną powyżej sytuację i nowe uwarunkowania rozwoju energetyki jądrowej w Polsce, na bieżący rok zaplanowane zostało przeprowadzenie aktualizacji Programu polskiej energetyki jądrowej.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska / – podpisany cyfrowo/